

Mikroprocesory i mikrokontrolery Laboratorium nr 3	Temat: Liczniki i timery
Grupa: 21b	Michał Lechowicz Mateusz Moneta

Cel ćwiczenia:

Celem ćwiczenia było zapoznanie się z obsługą timerów w procesorze Intel 8051 i w zestawie ZM2MCS51.

Zadanie na ocenę 5.0:

1. Opis zadania:

W zadaniu na 5.0 należało napisać program, który testuje refleks użytkownika. Diody od D0 do D3 włączają się w losowej kolejności na krótki odstęp czasu. Program startuje od małego okresu wyświetlania diody. Każde N prób powoduje zwiększenie czasu wyświetlania. Jeśli w trakcie świecenia diody użytkownik wskaże przycisk o numerze jej odpowiadającym, to wyświetlany jest sygnał zakończenia (zwycięstwa), jako wybrana sekwencja diod. Po wszystkim program kończy działanie.

2. Kod programu:

```
; stale dla refleksu
startWaitingTime EQU 0x20 ; startowy czas swiecenia diody

; stale dla generatora
j EQU 7 ; definujemy stala j
kSize EQU 10 ; definujemy stala k
m EQU 4 ; <0,3> ; definujemy stala m odpowiedzialna za zakres generowanych liczb
indexModuloStart EQU 3 ; definujemy pierwsza wartosc indeksu

ORG 0020H ; ustaw miejsce w kodzie na 20h
k0 EQU 4 ; definujemy wartosci poczatkowe tablicy
k1 EQU 5
k2 EQU 3
k3 EQU 3
k4 EQU 3
k5 EQU 4
k6 EQU 6
k7 EQU 2
k8 EQU 6
k9 EQU 5

; komorki pamieci dla refleksu
waitTime DATA 60h ; aktualny czas swiecenia

; komorki pamieci dla generatora
poczatekTablicy DATA 20h ; definujemy poczatek tablicy
koniecTablicy DATA 29h ; definujemy koniec tablicy
first_element DATA 32h ; definujemy pierwszy element dla wartosci modulo
second_element DATA 33h ; definujemy drugi element dla wartosci modulo
result DATA 34h
Modulo1 DATA 40h ; pierwsza czesc wyrazenia modulo
Modulo2 DATA 41h ; druga czesc wyrazenia modulo
indexModulo DATA 42h
Quotient DATA 50h ; czesc calkowita z dzielenia
Remainder DATA 51h ; reszta z dzielenia

CSEG AT 0
    ACALL INIT_GEN
    LJMP INIT_REFLEX

CSEG AT 100h
;-----GENERATOR-----

    RUN_GENERATOR:
        ACALL INDEKS_1 ; oblicz indeks i-j+k
        ACALL GET_FROM_ARRAY ; pobierz wartosci z rejestru cyklicznego
        ACALL SUM ; dodaj dwie wartosci pobrane z rejestru cyklicznego
        ACALL CALCULATE_RANDOM ; oblicza wartosc losowa i przenosi ja do akumulatora

        RET ; powrot z funkcji

    INIT_GEN: ; wpisanie wartosci tablicy do pamieci RAM
        MOV poczatekTablicy, #k0
        MOV 21h, #k1
        MOV 22h, #k2
        MOV 23h, #k3
```

```
MOV 24h, #k4
MOV 25h, #k5
MOV 26h, #k6
MOV 27h, #k7
MOV 28h, #k8
MOV koniecTablicy, #k9
```

```
ACALL RESET_INDEXES
RET
```

MODULO:

```
MOV A, Modulo1 ; prznies pierwszy argument z Modulo1 do A
MOV B, Modulo2 ; prznies pierwszy argument z Modulo1 do B
```

```
DIV AB ; Dziel A przez B
```

```
MOV Quotient, A; Zapisz czesc calkowita do komorki RAM 50H
MOV Remainder, B; Zapisz reszte do komorki RAM 51H
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

INDEKS_1:

```
MOV Modulo1, indexModulo ; 3 = pierwotna wartosc indeksu dla k=10, prznies z indexModulo do Modulo1
MOV Modulo2, #kSize ; mod k, gdzie k = 10; prznies wartosc kSize do Modulo2
```

```
ACALL MODULO ; wywołanie funkcji modulo
```

```
MOV A, Remainder ; zapisz reszte z dzielenia (wynik funkcji modulo) do A
ADD A, #20h ; dodaj 20h do akumulatora by uzyskac indeks
MOV R0, A ; zapisz wartosc z akumulatora do rejestru R0
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

GET_FROM_ARRAY:

```
MOV first_element, @R0 ; pobierz pierwsza skladowa do pamieci RAM (adresowanie posrednie)
MOV second_element, @R1 ; pobierz druga skladowa do pamieci RAM (adresowanie posrednie)
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

SUM: ; czy moze wystapic przepelnienie?

```
MOV A, first_element ; prznies pierwszy element do akumulatora
ADD A, second_element ; dodaj drugi element do akumulatora
MOV result, A ; prznies wartosc z akumulatora do pamieci RAM
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

INCREMENT:

```
INC R1 ; podnies o 1 wartosc R1 (Indeks)
INC indexModulo ; podnies o 1 wartosc indexModulo
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

CALCULATE_RANDOM:

```
MOV Modulo1, result ; przenies result do Modulo1
MOV Modulo2, #m ; prznies wartosc parametru m do Modulo2
```

```
ACALL MODULO ; wywołuje funkcje modulo
MOV A, B ; przenies wynik funkcji modulo (szukana liczba losowa) do akumulatora
```

```
MOV @R1, A ; zapisz wartosc A do rejestru cyklicznego pod wartosc indeksu wskazywanego przez R1 (adresowanie posrednie)
```

```
CJNE R1, #koniecTablicy, INCREMENT ; sprawdz czy indeks osiagnal koniecTablicy,  
; jesli tak idz dalej, jesli nie wywolaj funkcje INCREMENT  
SJMP RESET_INDEXES ; idz do funkcji RESET_INDEKS
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

```
RESET_INDEXES:
```

```
MOV indexModulo, #indexModuloStart ; przenies warosc 3 do indexModulo  
MOV R1, #20h ; ustaw 20 jako wartosc rejestru R1 (poczatek tablicy)
```

```
RET ; powrot z funkcji
```

```
; -----REFLEKS-----
```

```
INIT_REFLEX:
```

```
MOV waitTime, #startWaitingTime ; laduj do pamieci domyslna wartosc czasu swiecenia diody
```

```
GENERATE_RANDOM_NUMBER_OF_DIODE:
```

```
ACALL RUN_GENERATOR ; wylosuj nowa liczbe i zapisz ja do akumulatora
```

```
RESET_PROGRAM:
```

```
MOV P3, #0xFF ; zeruj wcisniete przyciski  
MOV R3, waitTime ; zaladuj do rejestru R3 czas swiecenia diody
```

```
SWITCH_DIODE: ; funkcja sluzaca do wlaczania diod
```

```
ACALL CALCULATE_DIODE_TO_DISPLAY ; wywolaj funkcje obliczajca ktora dioda ma zostac zapalona  
MOV R4, A ; wpisz linie wylosowanej diody do rejestru R4  
XRL A, #0xFF ; wykonaj alternatywe wykluczajaca, by zapalic konkretne diody  
MOV P2, A ; wpisz wartosc akumulatora do linii P2
```

```
SET_TIMER:
```

```
MOV TMOD, #01h ; ustawia licznik w tryb 16-bitowy  
SETB TR0 ; wlacz licznik 0  
JNB TF0, $ ; oczekiwanie na przepelnienie licznika  
CLR TF0 ; wyzeruj bit przepelnienia  
DEC R3 ; zmniejsz R3  
MOV A, R3 ; kopiuje wartosc R3 do A  
JNZ SET_TIMER ; jesli A = 0 idz dalej, jesli nie wroc do SET_TIMER  
SJMP CHECK_ANSWER ; skok do CHECK_ANSWER
```

```
CLEAR_TIMER: ; zeruje i ustawia TIMER0
```

```
CLR TF0 ; zeruje bit przepelnienia  
MOV TL0, #0 ; zeruje TL0  
MOV TH0, #0 ; zeruje TH0
```

```
CHECK_ANSWER:
```

```
MOV A, P3 ; zczytaj wartosc klawiszy z linii P3  
XRL A, #0xFF ; wykonaj XOR by sprawdzic, czy jakis klawisz jest wcisniety
```

```
ANL A, R4 ; wykonaj iloczyn logiczny zapalonej diody oraz wcisnietego klawisza, wynik zapisz do A
```

```
JNZ WIN ; jesli wynik rozný od 0 idz do funkcji WIN, jesli nie idz dalej
```

```
WRONG_ANSWER:
```

```
ACALL ADD_MORE_TIME
```

```
MOV ACC.0, C ; sprawdz czy wystapilo przepelnienie (Jesli carry flag ustawione na 1, ustaw A na 1)  
JC LOSE ; jesli tak zakoncz gre, jesli nie losuj kolejna diode
```

```
AJMP GENERATE_RANDOM_NUMBER_OF_DIODE ; wylosuj nowa diode do zaswiecenia
```

```
LOSE: ; Jesli osignieta maksymalny dostepny czas reakcji i uzytkownik nie dokonal poprawnego wyboru  
MOV P2, #0 ; sekwencja porazki  
JMP END_PROGRAM ; idz do end program
```

```
WIN:
```

```
MOV P2, #010101010b ; zapal sekwencje zwyciestwa
```

```
END_PROGRAM: ; Zakoncz program  
CLR TR0 ; zatrzymaj timer0  
JMP END_PROGRAM
```

```
ADD_MORE_TIME: ; funkcja dodajaca wiecej czasu na reakcje  
MOV A, waitTime ; prznies wartosc waittime do akumulatora  
ADD A, #20h ; dodaj 20h do akumulatora  
MOV waitTime, A ; zapisz wartosc z akumulatora do waitTime (RAM)  
RET ; powrot z funkcji
```

```
CALCULATE_DIODE_TO_DISPLAY: ; konweruj numer zaswieconej diody na kod binarny dla portu 2  
DIODE3:  
CJNE A, #3, DIODE2 ; jesli wartosc w A rowna 3  
MOV A, #1000b ; zapisz kod biarny dla diody czwartej, jesli nie idz dalej  
RET ; wyjdz z funkcji  
DIODE2:  
CJNE A, #2, DIODE1 ; jesli wartosc w A rowna 2  
MOV A, #0100b  
RET  
DIODE1:  
CJNE A, #1, DIODE0 ; jesli wartosc w A rowna 1  
MOV A, #0010b  
RET  
DIODE0: ; jesli wartosc rozna od 3 lub 2 lub 1  
MOV A, #0001b ; wpisz kod binarny dla diody numer 0  
RET ; powrot z funkcji
```

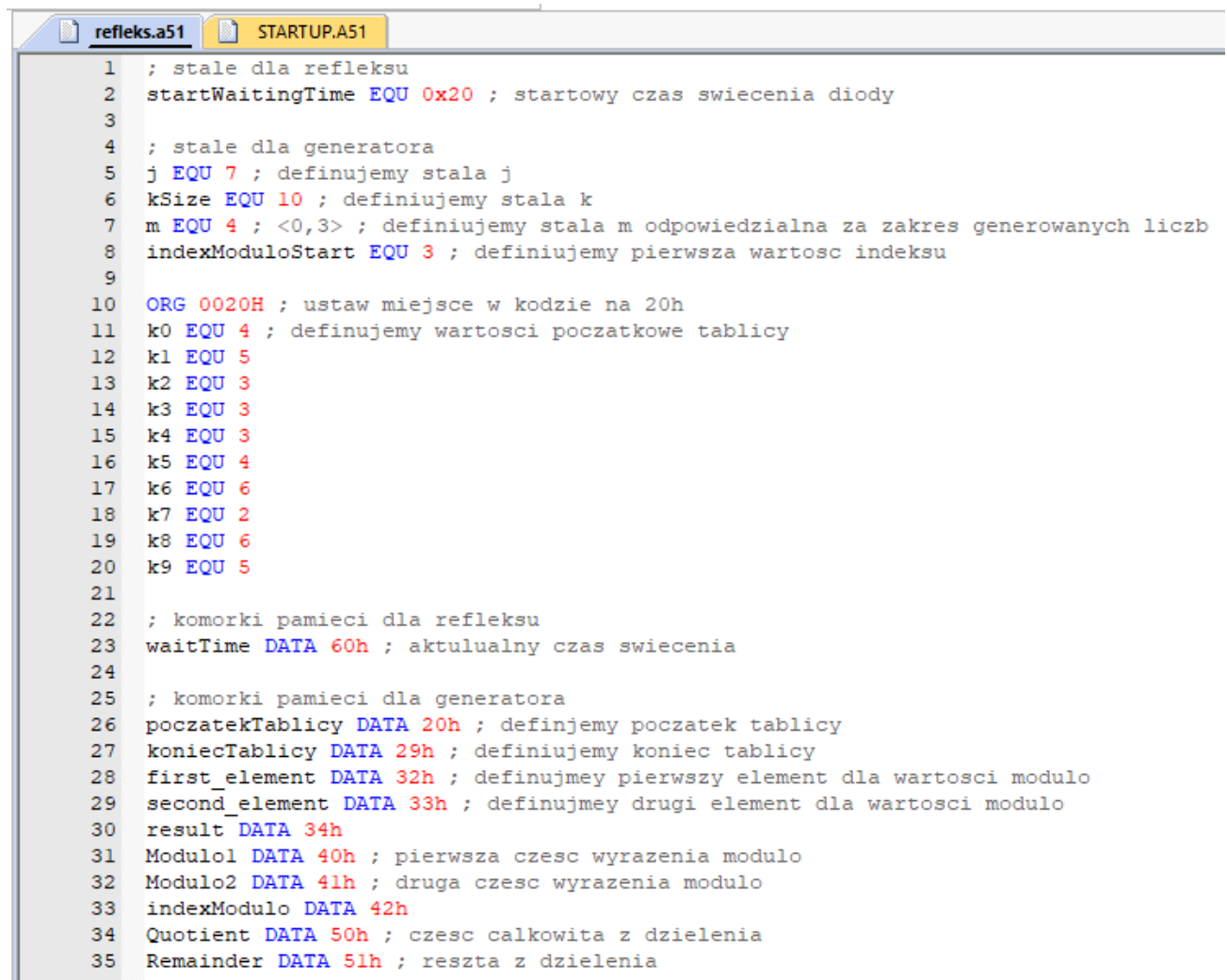
```
END
```

Kod programu

Powyższy kod przedstawia program do testowania refleksu, w którym wykorzystano generator liczb pseudolosowych, napisany w Assemblerze dla platformy Intel 8051.

3. Opis programu:

0. Dla zwiększenia czytelności w opisie pominięto wytłumaczenie części programu odpowiedzialnej za generator Fibonnaciego, gdyż zostało to wykonane w laboratorium nr 1;
1. Na początku programu definiujemy stałą w pamięci aplikacji, która przechowuje domyślny czas świecenia diody. Następnie definiujemy miejsce w pamięci RAM dla czasu świecenia diody;


```
1 ; stale dla refleksu
2 startWaitingTime EQU 0x20 ; startowy czas swiecenia diody
3
4 ; stale dla generatora
5 j EQU 7 ; definiujemy stala j
6 kSize EQU 10 ; definiujemy stala k
7 m EQU 4 ; <0,3> ; definiujemy stala m odpowiedzialna za zakres generowanych liczb
8 indexModuloStart EQU 3 ; definiujemy pierwsza wartosc indeksu
9
10 ORG 0020H ; ustaw miejsce w kodzie na 20h
11 k0 EQU 4 ; definiujemy wartosci poczatkowe tablicy
12 k1 EQU 5
13 k2 EQU 3
14 k3 EQU 3
15 k4 EQU 3
16 k5 EQU 4
17 k6 EQU 6
18 k7 EQU 2
19 k8 EQU 6
20 k9 EQU 5
21
22 ; komorki pamieci dla refleksu
23 waitTime DATA 60h ; aktualny czas swiecenia
24
25 ; komorki pamieci dla generatora
26 poczatekTablicy DATA 20h ; definujemy poczatek tablicy
27 koniecTablicy DATA 29h ; definiujemy koniec tablicy
28 first_element DATA 32h ; definujemy pierwszy element dla wartosci modulo
29 second_element DATA 33h ; definujemy drugi element dla wartosci modulo
30 result DATA 34h
31 Modulo1 DATA 40h ; pierwsza czesc wyrazenia modulo
32 Modulo2 DATA 41h ; druga czesc wyrazenia modulo
33 indexModulo DATA 42h
34 Quotient DATA 50h ; czesc calkowita z dzielenia
35 Remainder DATA 51h ; reszta z dzielenia
```

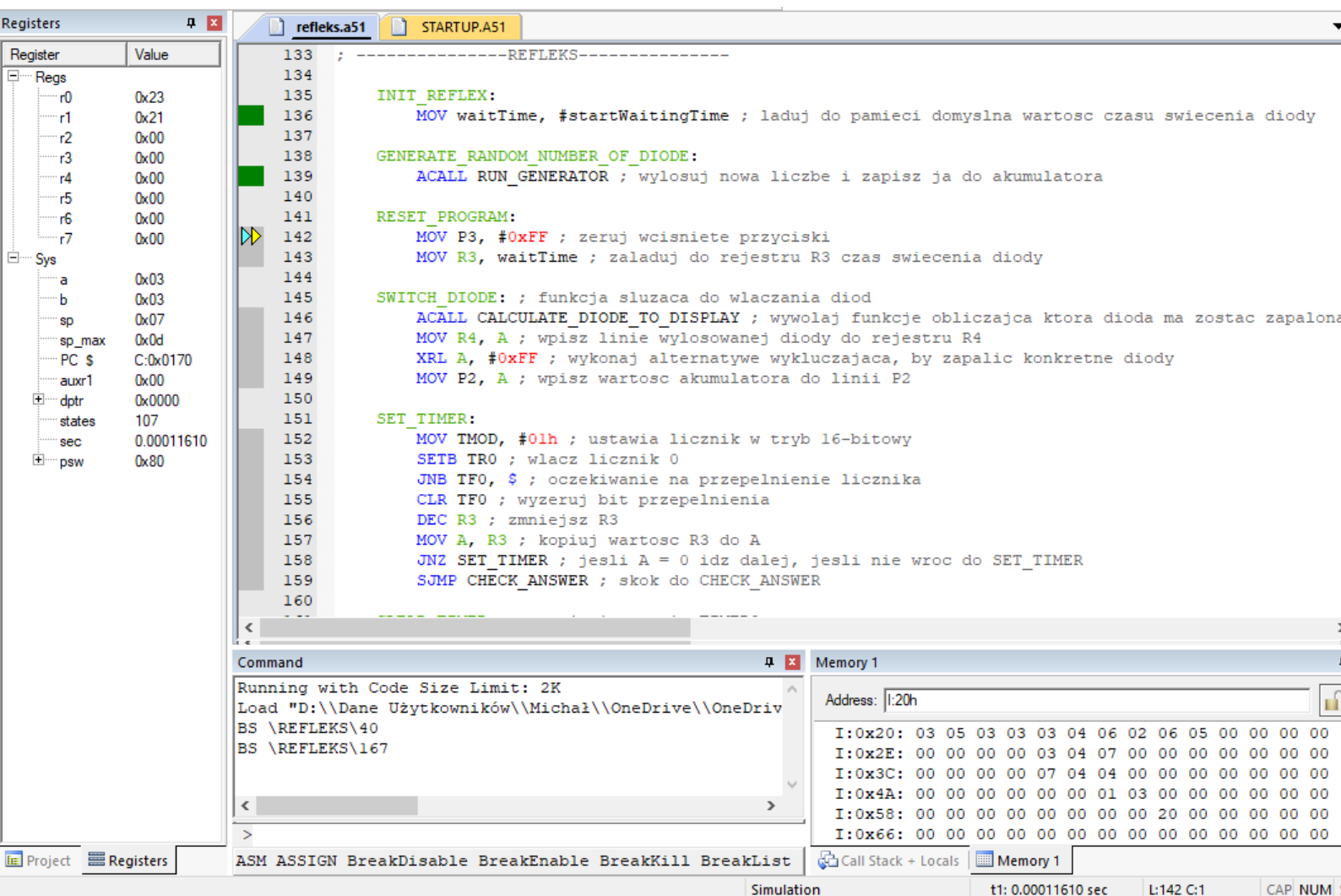
Rys. 1. Definicja stałych i zmiennych

- The screenshot displays the Keil uVision IDE with the following components:

 - Register Window (Left):** Shows the state of registers. R1 is highlighted with a value of 0x20. Other registers like R0, R2-R7, SP, SP_MAX, PC, and various system registers (auxr1, dptr, states, sec, psw) are also visible.
 - Assembly Editor (Center):** Contains the assembly code for 'refleks.a51'. The code includes:
 - Line 122: `SJMP RESET_INDEXES ; idz do funkcji RESET_INDEKS`
 - Line 124: `RET ; powrot z funkcji`
 - Line 126: `RESET_INDEXES:`
 - Line 127: `MOV indexModulo, #indexModuloStart ; przenies wartosc 3 do indexModulo`
 - Line 128: `MOV R1, #20h ; ustaw 20 jako wartosc rejestru R1 (poczatek tablicy)`
 - Line 130: `RET ; powrot z funkcji`
 - Line 132: `; -----REFLEKS-----`
 - Line 135: `INIT_REFLEX:`
 - Line 136: `MOV waitTime, #startWaitingTime ; laduj do pamieci domyslna wartosc czasu swiecenia diody`
 - Line 138: `GENERATE_RANDOM_NUMBER_OF_DIODE:`
 - Line 139: `ACALL RUN_GENERATOR ; wylosuj nowa liczbe i zapisz ja do akumulatora`
 - Line 141: `RESET_PROGRAM:`
 - Line 142: `MOV P3, #0xFF ; zeruj wcisniete przyciski`
 - Line 143: `MOV R3, waitTime ; zaladuj do rejestru R3 czas swiecenia diody`
 - Line 145: `SWITCH_DIODE ; funkcja sluzaca do wlacznania diod`
 - Line 146: `ACALL CALCULATE_DIODE_TO_DISPLAY ; wywolaj funkcje obliczajaca ktora dioda ma zostac zapalona`
 - Line 147: `MOV R4, A ; wpisz linie wylosowanej diody do rejestru R4`
 - Line 148: `XRL A, #0xFF ; wykonaj alternatywe wykluczajaca, by zapalic konkretne diody`
 - Line 149: `MOV P2, A ; wpisz wartosc akumulatora do linii P2`
 - Line 150:
 - Command Window (Bottom Left):** Shows the execution of the command `BS \REFLEKS\167`.
 - Memory Window (Bottom Right):** Displays the contents of memory address 0x120h. The data is shown in hexadecimal and ASCII format.

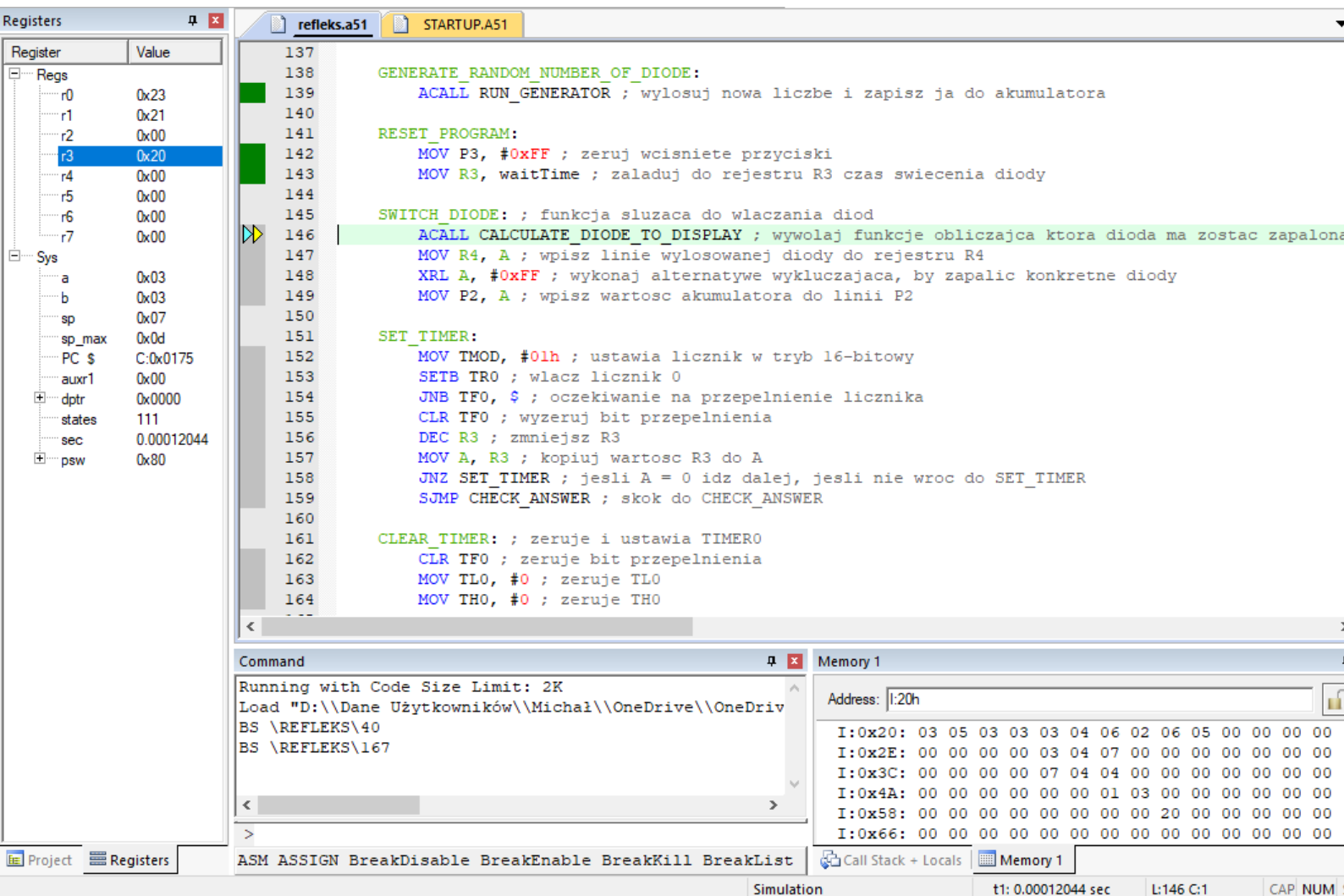
Strona 7 z 16 | MiM 2020/2021
Sprawozdanie z laboratorium nr 3

3. Dalej generowana jest nowa liczba do rejestru A, za pomocą generatora Fibonnaciego;

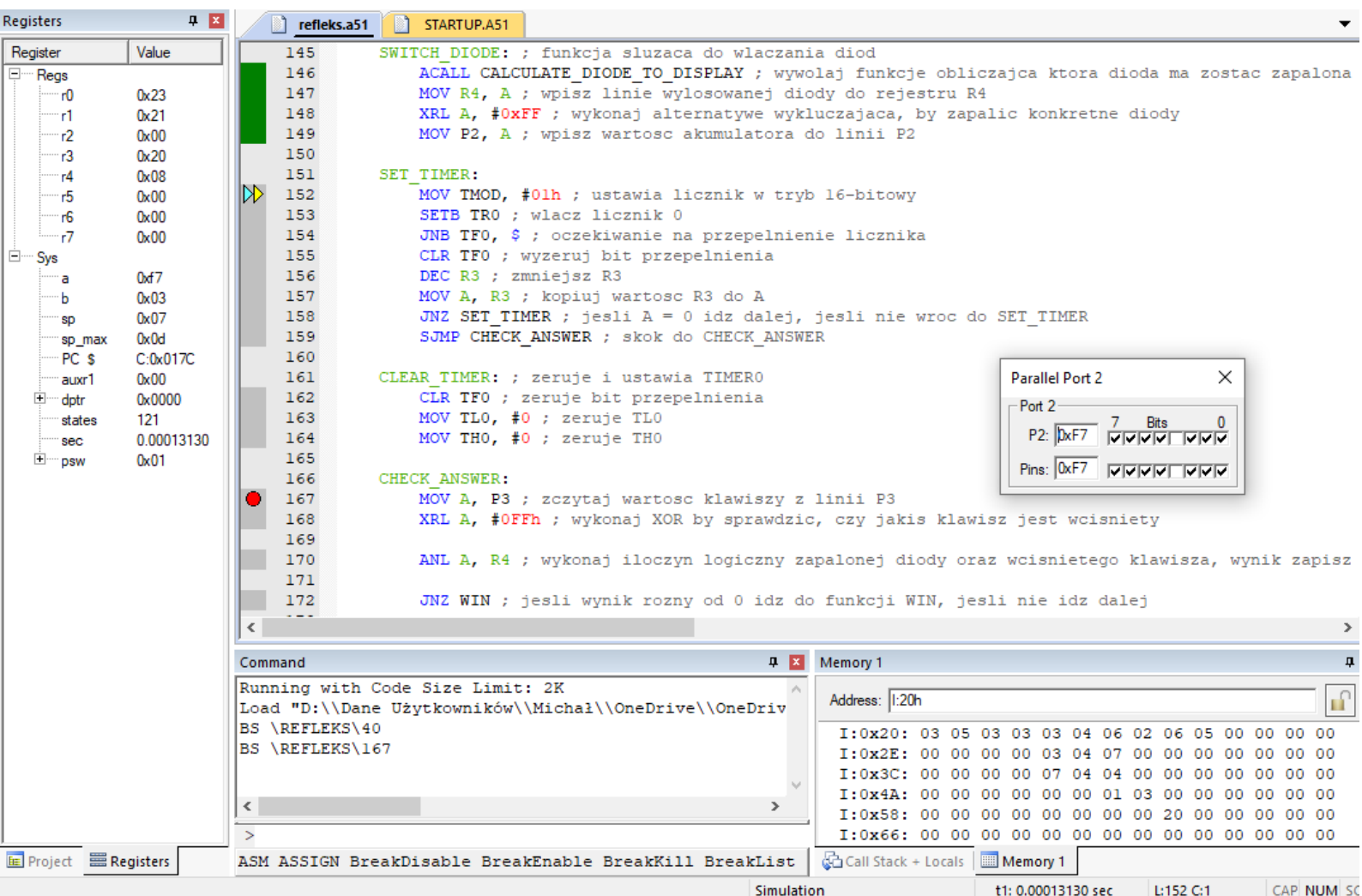
Rys. 3. Generowanie nowej liczby pseudolosowej

4. Następnie resetowane są wciśnięte klawisze oraz ładowany jest do rejestru **R3** aktualny czas świecenia diody;

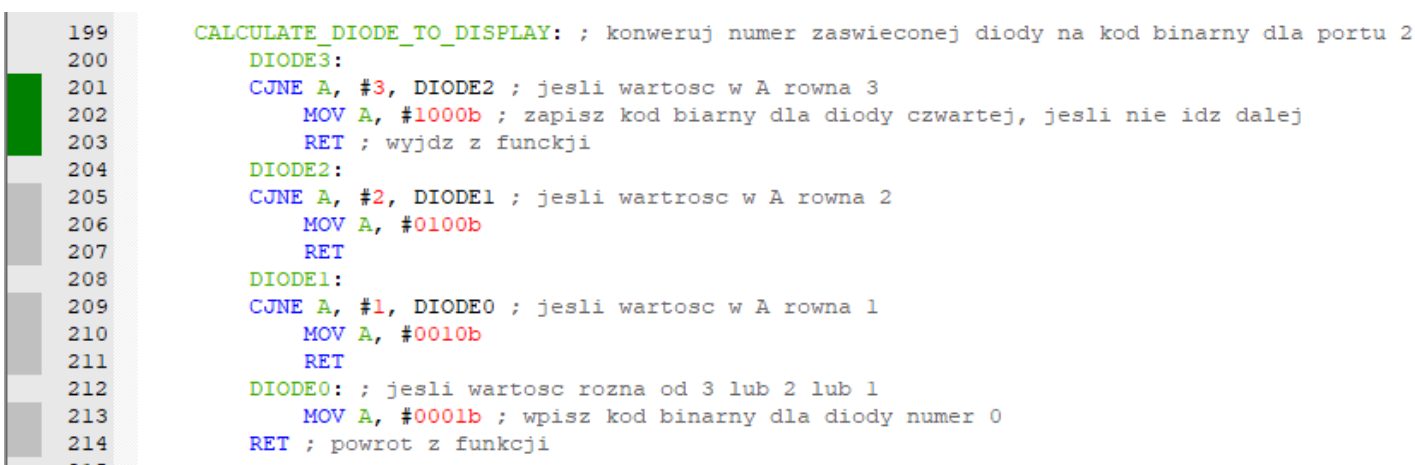

Rys. 4. Resetowanie ustawień

- Dalej włączana jest konkretna dioda, według numeru, który został wylosowany przez generator. W tym celu używana jest funkcja **CALCULATE_DIODE_TO_DISPLAY**, która przelicza wartość dziesiętną z generatora, na ciąg bitów dla portu P2;

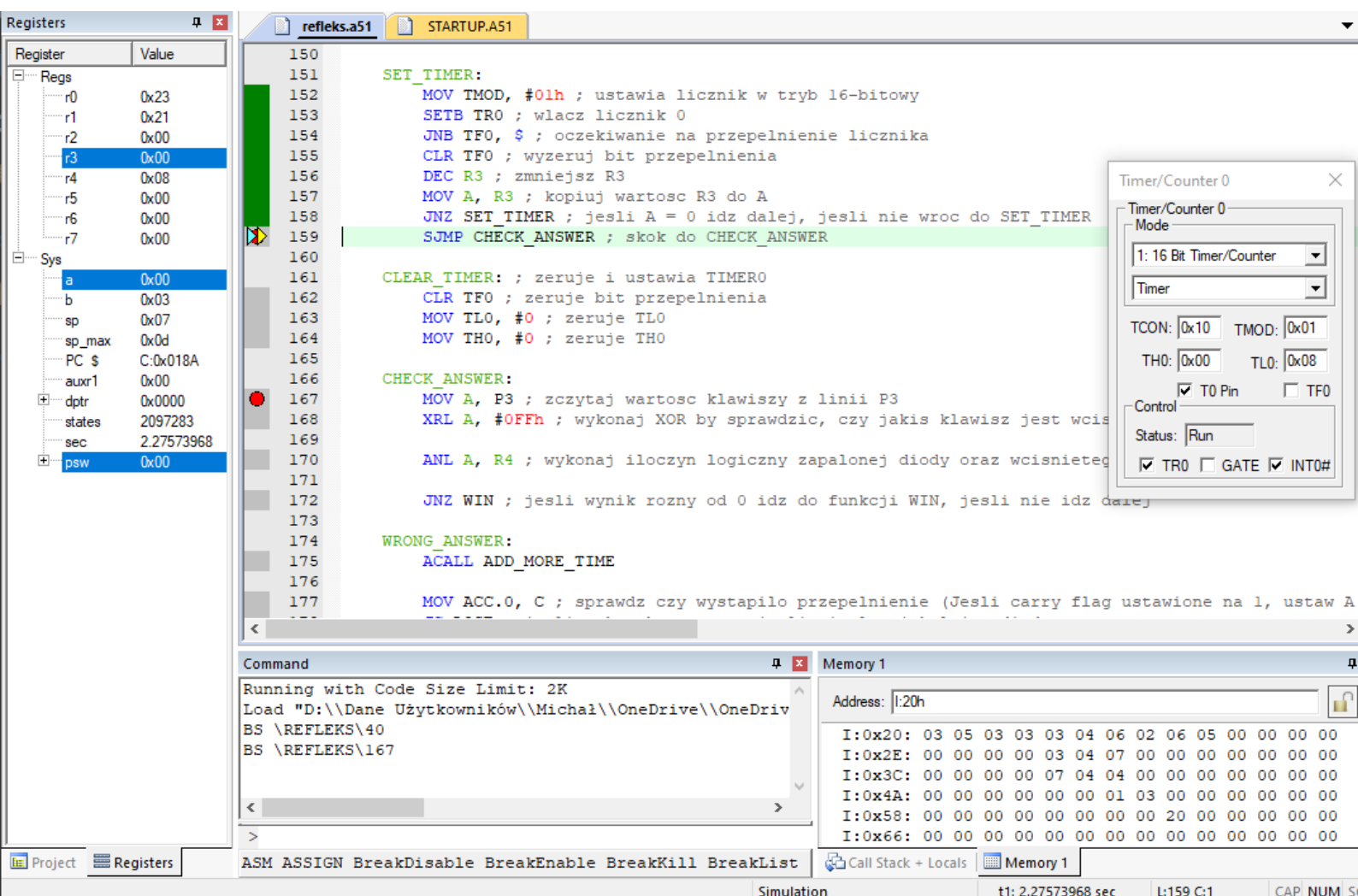

Rys. 5. Włączanie wylosowanej diody

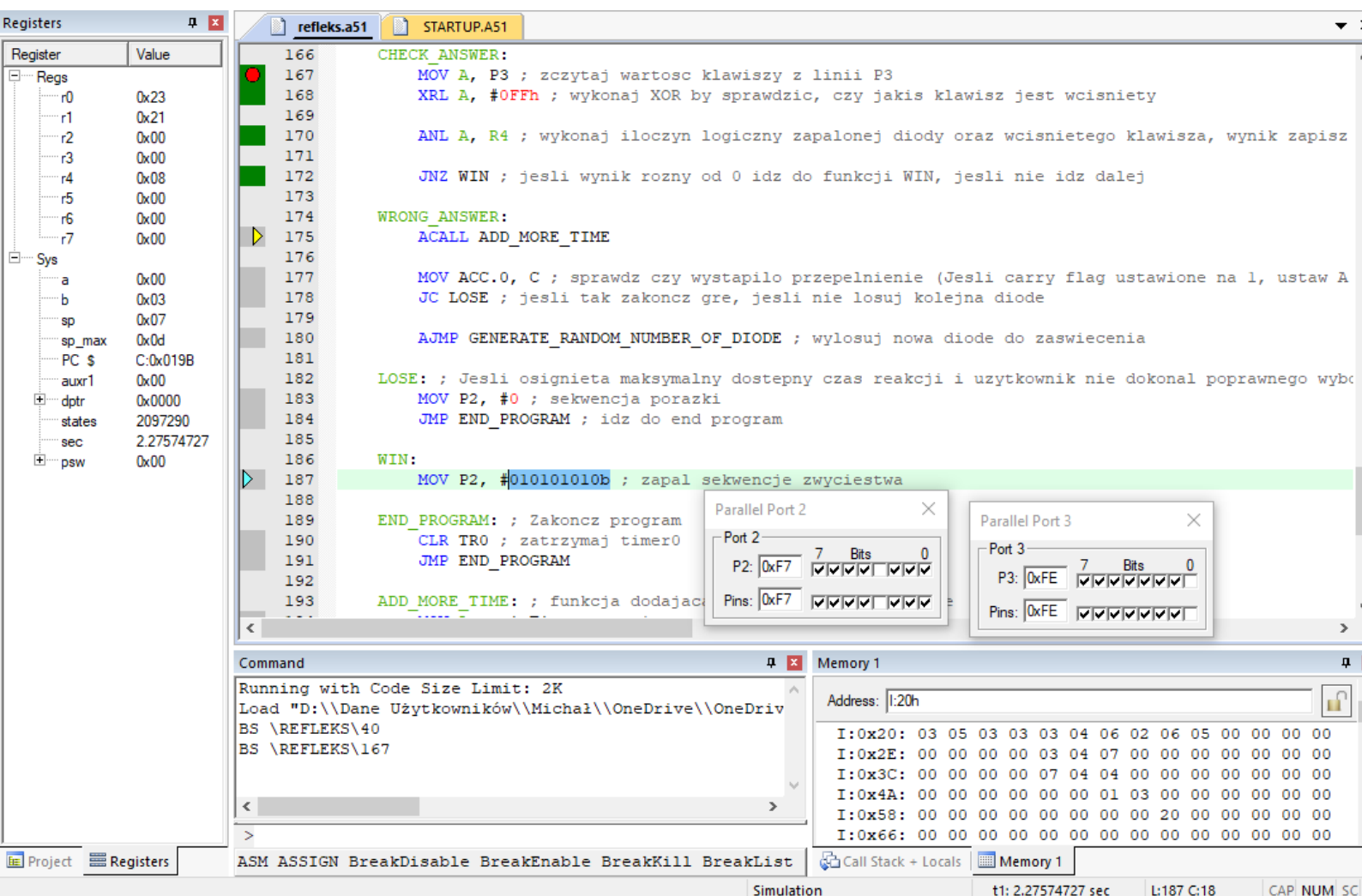
Rys. 6. Konwertowanie wylosowanej diody na kod binarny dla portu P2

6. Po tym uruchamiany jest **TIMER0** w trybie 16-bitowym, przez funkcję **SET_TIMER** która obsługuje oczekiwanie na reakcję użytkownika;

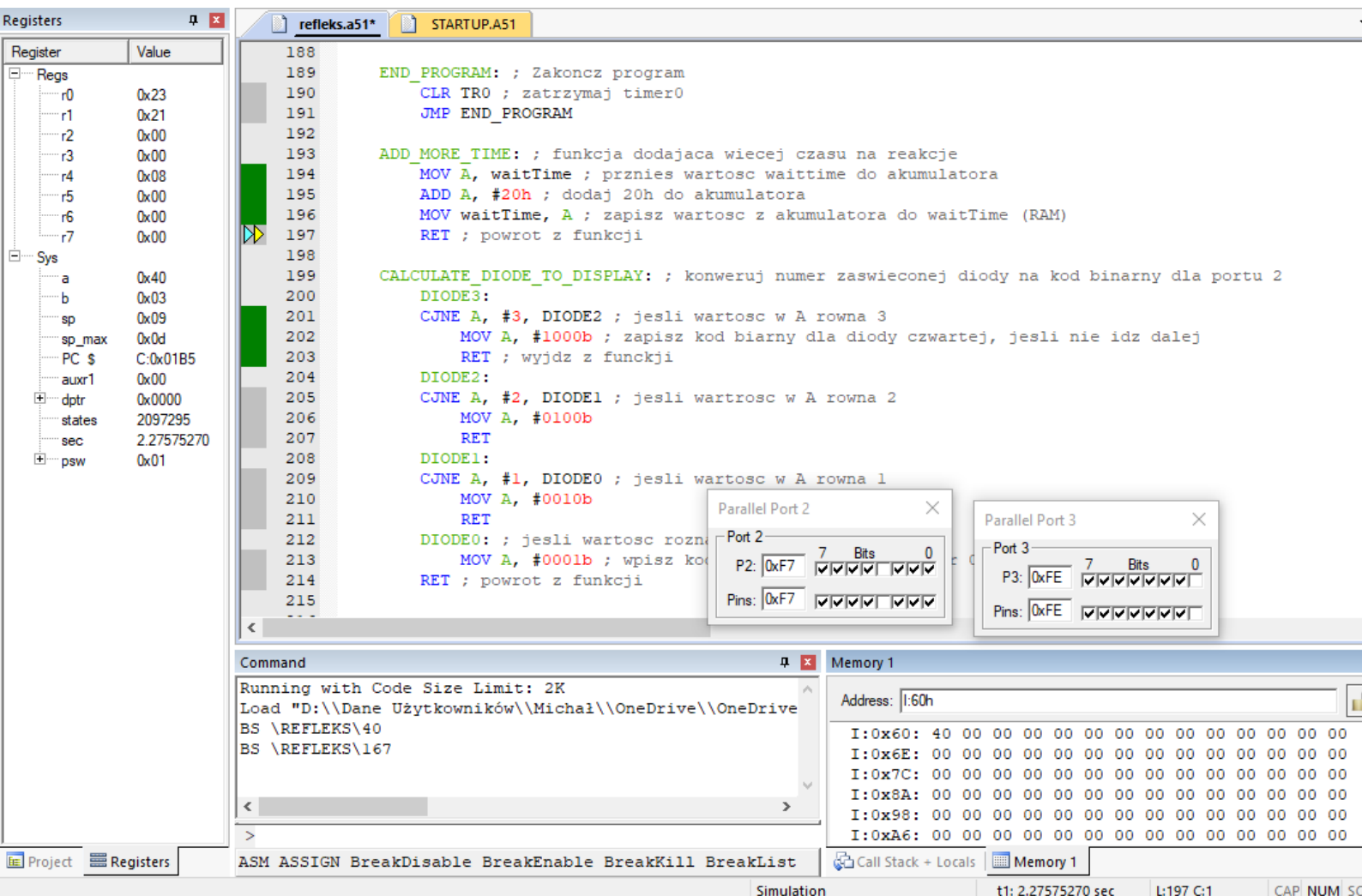
Rys. 7. Funkcja oczekująca, zrealizowana za pomocą timera

- W następnym kroku program przechodzi do etykiety **CHECK_ANSWER**, która wykonuje sprawdzenie, czy wciśnięty klawisz odpowiada wylosowanej diodzie. Jeśli tak, program idzie do funkcji **WIN**, która zapala sekwencję zwycięstwa na diodach (01010101), jeśli nie, idzie do etykiety **WRONG_ANSWER**;

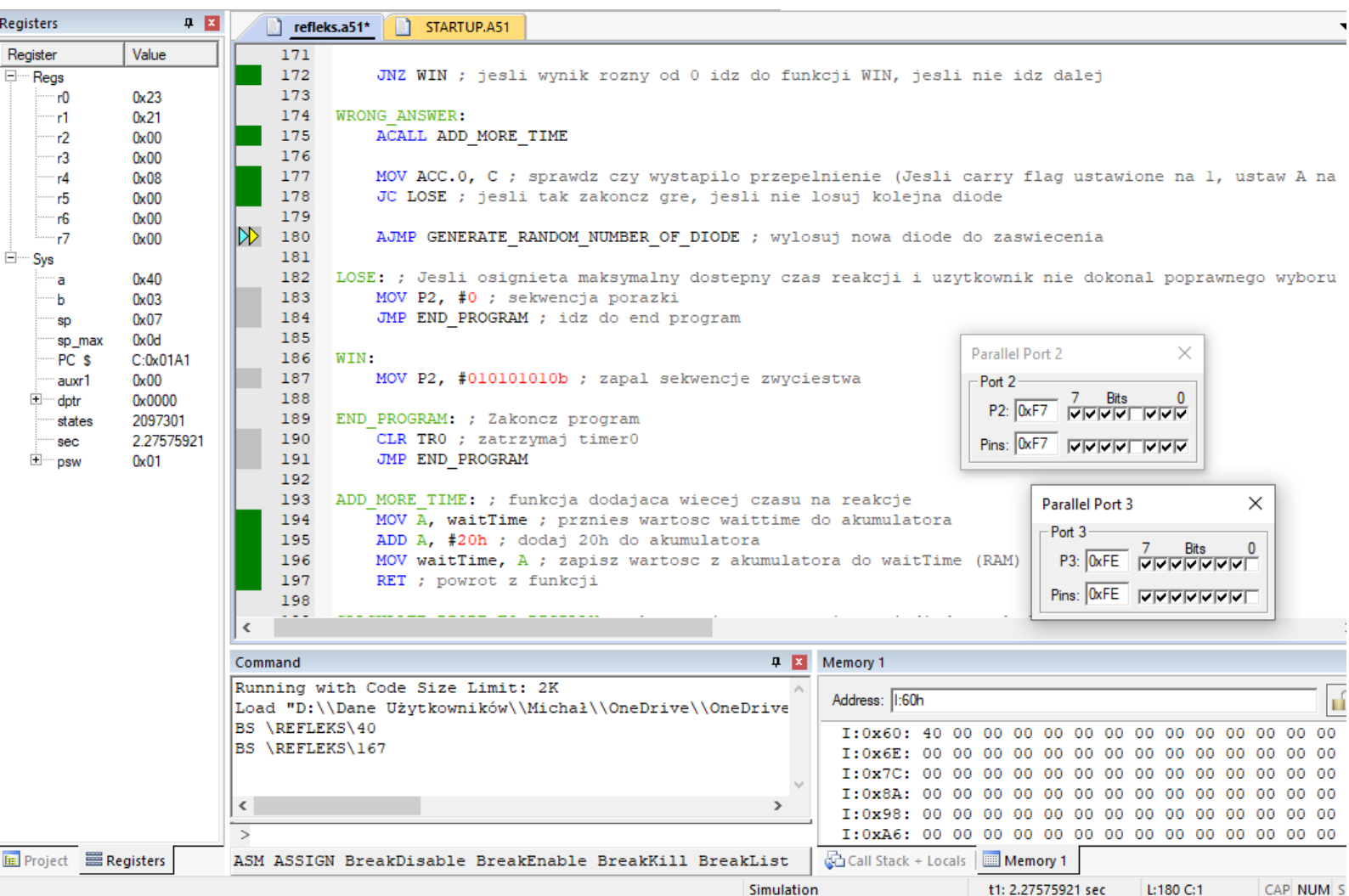

Rys. 8. Sprawdzanie poprawności odpowiedzi od użytkownika

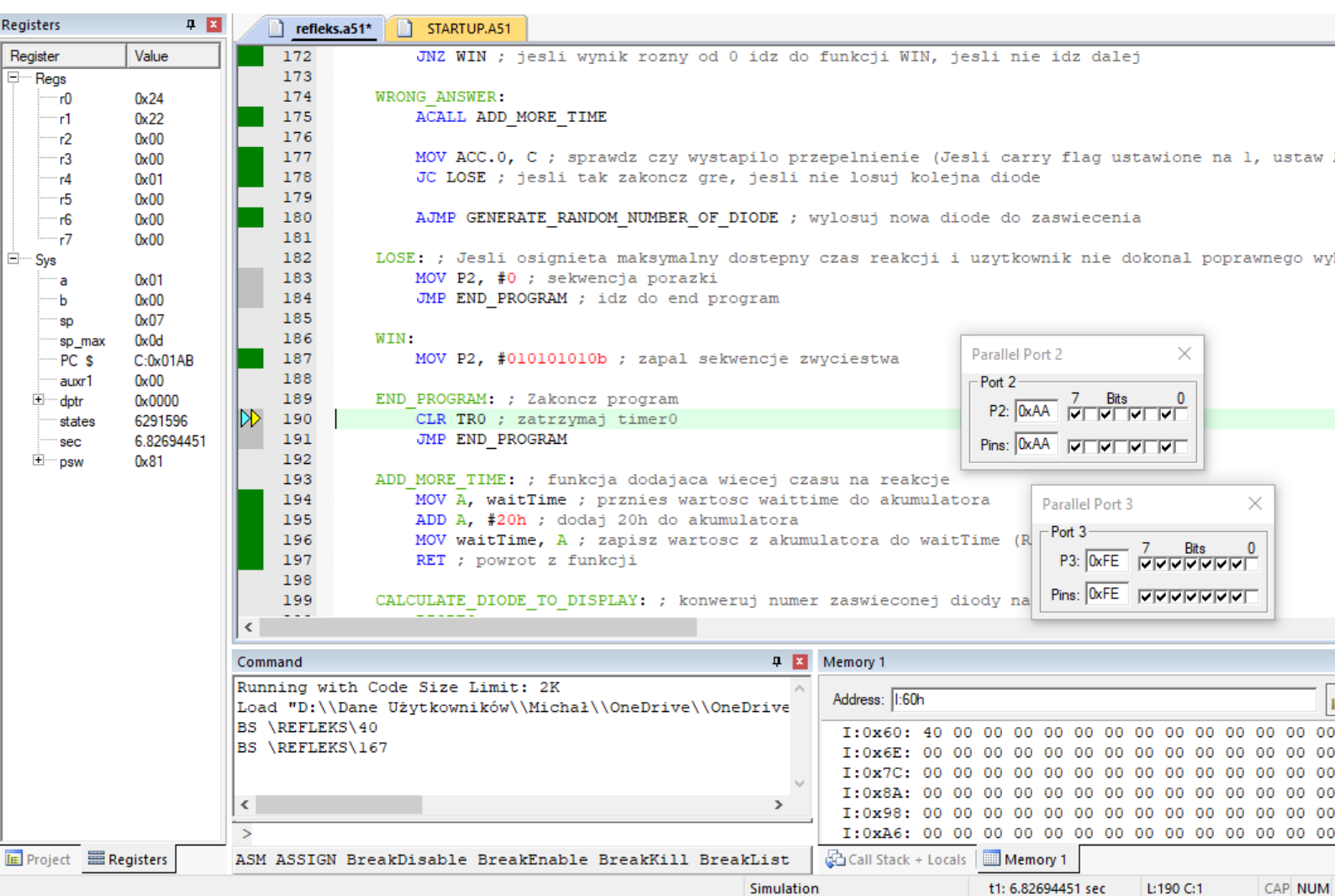
8. Jeśli udzielono błędnej odpowiedzi, wywoływana jest funkcja **ADD_MORE_TIME**, która dodaje 20h do czasu reakcji. Następnie sprawdzany jest bit przepełnienia, jeśli wystąpiło przepełnienie, oznacza to, że użytkownik zużył cały dostępny czas i program idzie do etykiety **LOSE**, gdzie wyświetlana jest sekwencja porażki (zapalone wszystkie diody) i program kończy działanie. Jeśli nie, gra toczy się dalej i jest generowana nowa dioda do zapalenia.

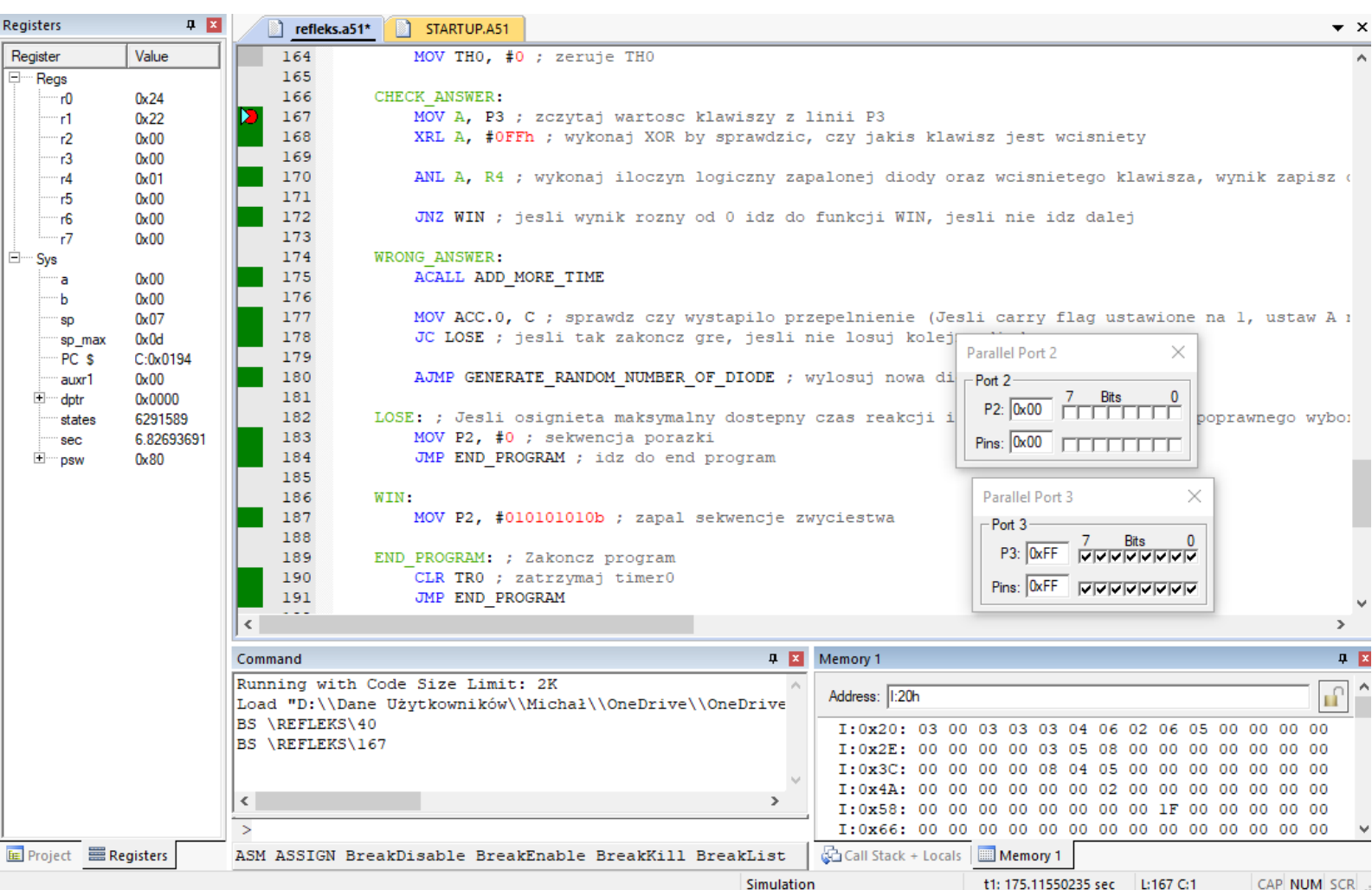
Rys. 10. Funkcja służąca do dodawania czasu dla reakcji użytkownika

Rys. 11. Funkcja służąca do sprawdzania warunku przegranej

Rys. 12. Wygrana

Rys. 13. Przegrana

6. Podsumowanie i wnioski:

Timery są bardzo przydatnymi rozwiązaniami sprzętowymi w mikrokontrolerach **Intel 8051**, które pozwalają na zliczanie czasu w 4 trybach pracy. Mikrokontroler posiada dwa wbudowane timery **TIMER0** i **TIMER1**. Są one sterowane poprzez dwa rejestry **TMOD** i **TCON**.